

חנוכה – מערכת היחסים בין העולם הרוחני והעולם המעשי

מקורות עבור השיעור של הרב אברהם בלס בבית חגלה על פני יריחו

1. תלמוד ירושלמי שבת ו, ד

"ומה טעמא דרבי אליעזר: 'חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך'".

2. תלמוד בבלי שבת סג, א

"אמר ליה אביי לרב דימי, ואמרי לה לרב אויא, ואמרי לה רב יוסף לרב דימי, ואמרי לה לרב אויא, ואמרי לה אביי לרב יוסף: מאי טעמא דרבי אליעזר דאמר תכשיטין הן לו? דכתיב +תהלים מה+ חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אמר ליה רב כהנא למר בריה דרב הונא: האי בדברי תורה כתיב! - אמר ליה: אין מקרא יוצא מידי פשוטו..."

3. תלמוד ירושלמי ברכות ט, א

"מתני': הרואה מקום שנעשו בו נסים לישראל אומר ברוך שעשה נסים לאבותינו במקום הזה מקום שנעקרה ממנו עבודה זרה אומר ברוך שעקר עבודה זרה מארצינו גמי: מתני' בנסי ישראל אבל בנסי יחידי שנעשו לו אינו צריך לברך".

4. תלמוד ירושלמי מכות ב, ו

"וכי מדבר היה ביתו?! אלא ללמדך שכיוון שמת יואב שר צבא ישראל נעשו ישראל כמדבר".

5. תלמוד בבלי סנהדרין מט, ב

"אמר רב יהודה אמר רב: 'ויקבר בביתו במדבר' - כמדבר! מה מדבר מופקר לכל אף ביתו של יואב מופקר לכך. דבר אחר, מה מדבר מנוקה מגזל ועריות אף ביתו של יואב מנוקה מגזל ועריות".

6. תלמוד ירושלמי תענית ב, יא

"מהו יום ניקנור? שלטון משל מלכות יוון עובר לאלכסנדריאה וראה את ירושלים וחירף וגידף וניאץ ואמר: בשובי בשלום אתוץ את המגדל הזה. ויצא אליו אחד משל בית חשמונני והיה הורג בחיילותיו עד שהגיע לקרובין שלו. וכיון שהגיע לקרובין שלו קטע את ידו וחתך את ראשו ותחבן בעץ וכתב מלמטן - הפה שדיבר באשמה והיד שפשטה בגאווה. ותליין בקונטס נגד ירושלים".

7. תלמוד ירושלמי סנהדרין ב, ה

"באפס דמיס'. רבי יוחנן אמר: בחקל סומקתה ור' שמואל אמר שמשם נפסקו דמים".

8. ראבי"ה ח"ב - מסכת מגילה סימן תקסג

"ובירושלמי בפרק שלשה שאכלו בהדיא כדברי זה הכלל ימים שיש בהם מוסף וכו' ושאין בהם מוסף כגון חנוכה ופורים וכו' עד ואם לא אמר אין מחזירין אותו. ותו גרסינן התם טעה ולא הזכיר של ראש חודש בברכת המזון אין מחזירין אותו מפני שאפשר לו בלא אכילה הדתמר בראש חודש אבל בשבתות וימים טובים וחנוכה ופורים שאי אפשר לו בלא אכילה חוזר ומזכיר".

9. תלמוד ירושלמי סנהדרין י, ב

"והיה שם פינחס. אמר: אין כאן אדם שיהרגנו ויהרג על ידינו איכן הם האריות: גור אריה יהודה, דן גור אריה, בנימן זאב יטרף. כיון שראה פינחס שאין אדם מישראל עושה כלום, מיד עמד פינחס מתוך סנהדרין שלו ולקח את הרומח בידו".

10. רמב"ן בראשית מט, י

"וזה היה עונש החשמונאים שמלכו בבית שני, כי היו חסידי עליון, ואלמלא הם נשתכחו התורה והמצות מישראל, ואף על פי כן נענשו עונש גדול... וראיתי בירושלמי במסכת הוריות (ג, ב) אין מושחין מלכים כהנים, אמר רבי יהודה ענתוריא על שם לא יסור שבט מיהודה, אמר רבי חייא בר' אבא למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל (דברים יז כ), מה כתיב בתריה לא יהיה לכהנים הלויים (שם יח א). הנה שנו בכאן שאין מושחין מלכים מן הכהנים בני אהרן".

11. ירושלמי הוריות ג, ב

"אין מושחין מלכים כהנים, אמר רבי יהודה ענתוריא: על שם: 'לא יסור שבט מיהודה', אמר רבי חייא בר' אבא: 'למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל' (דברים יז, כ), מה כתיב בתריה: 'לא יהיה לכהנים הלויים' (שם יח, א)."

12. תלמוד ירושלמי חגיגה ב, א

"ויש אומ' כנגד פניו יצא הוא ושמונים זוג של תלמידי חכמים מלובשין תירקי זהב שהשחירו פניהן כשולי קדירה, שאמרו להן: כתבו על קרן שור שאין לכם חלק בא-להי ישראל".

13. תלמוד ירושלמי שביעית ג, ז

"אמר רבי שמעון בן לקיש: שאול לא זכה למלוכה אלא על ידי שהיה זקינו מדליק נר לרבים נקרא שמו נר. כתוב אחד אומר ונר הוליד את קיש. וכתוב אחד או' קיש בן אביאל. והלא אביאל היה שמו אלא על ידי שהיה זקנו מדליק נרו לרבים נקרא שמו נר".

14. תלמוד ירושלמי ברכות ד, ה

"ארון. ר' חייא רובא ור' ינאי. חד אמ': שמשם אורה יוצאה לעולם".